

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004020

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-11-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Газуда Олександра Миколаївна

2. Oleksandra M. Hazuda

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1399-6006

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія

Дата захисту: 18-12-2025

Спеціальність за освітою: Мова і література (англійська)

Місце роботи здобувача: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11221

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 17.01.09.03, 17.07.31, 17.07.41.11

Тема дисертації:

1. Онірична парадигма в прозі Ніла Геймана
2. The Onyric Paradigm in Neil Gaiman's Prose

Реферат:

1. У дисертаційній роботі здійснено комплексне теоретико-літературознавче дослідження оніричної парадигми в прозі Ніла Геймана як структуроутворювального компонента художнього тексту. Узагальнено підходи до аналізу сновидінь у контексті міфопоетики, фольклорних ремінісценцій і постмодерністських нарративних практик. Окреслено роль оніричних елементів як механізмів формування альтернативної реальності, трансформації нарративної структури та моделювання ідентифікаційних процесів персонажів. Обґрунтовано вплив сновидінь на структуру художнього світу Н. Геймана та їхню здатність виконувати концептуальну функцію у формуванні символічних моделей буття. Встановлено функціональний зв'язок оніричних мотивів із архетипними структурами, колективною пам'яттю, психологічними патернами та культурними кодами. Доведено, що онірична парадигма актуалізується через поєднання фентезійних, міфологічних і психологічних складників, сприяючи розширенню жанрових меж сучасної художньої

літератури. Проаналізовано нарративні стратегії реконструкції міфу у романі «Американські боги», визначено механізми адаптації міфологічних структур у сучасному соціокультурному контексті. Показано, що міфологічні образи виступають інструментами нарративного моделювання, що впливають на сюжетну динаміку та формування екзистенційних смислових полів. Досліджено роль оніричних елементів у романах «Кораліна», «Книга кладовища» та «Океан у кінці вулиці», де сновидіння виконують функції ініціації, реконструкції пам'яті, трансформації психологічного статусу персонажів та формування внутрішньої мотиваційної структури. Установлено, що оніричні фрагменти сприяють реалізації символічних переходів між реальностями, забезпечуючи багаторівневість художнього простору. Обґрунтовано доцільність міждисциплінарного підходу до аналізу оніричної тематики, зокрема із залученням психології, культурології та антропології. Визначено методологічні засади інтерпретації сновидінь як знакової системи, що забезпечує моделювання внутрішнього конфлікту та формування рецептивної стратегії читача. Наголошено на інтертекстуальній природі оніричної парадигми, яка забезпечує взаємодію з міфологічними, літературними та фольклорними традиціями. Окреслено вплив оніричних мотивів на динаміку сюжетотворчих процесів та конструювання психологічної мотивації персонажів. Виявлено специфіку взаємодії сновидінь із культурними маркерами пам'яті та механізмами символічної інтерпретації, що сприяють формуванню багатосарової художньої семантики. Розкрито роль оніричного досвіду як чинника, що опосередковує моральну, емоційну й когнітивну трансформацію героїв. Визначено типологічні ознаки сновидних елементів та їхню здатність виконувати моделювальні, смислотворчі й комунікативні функції у формуванні художньої реальності. Уточнено закономірності інтеграції оніричних компонентів у жанрову систему фентезі та їхню участь у процесах збагачення образно-символічного комплексу творів. Сформульовано концепцію оніричної парадигми як цілісної категорії сучасного художнього мислення, що забезпечує структурування нарративних рівнів у прозі Н. Геймана.

2. In the dissertation, a comprehensive theoretical and literary analysis of the oneiric paradigm in Neil Gaiman's prose is undertaken, examining it as a structure-forming component of the artistic text. Approaches to the study of dreams in the contexts of mythopoetics, folkloric reminiscence, and postmodern narrative practices are systematized. The role of oneiric elements is defined as mechanisms for constructing alternative realities, transforming narrative structures, and modelling processes of character identity formation. The influence of dreams on the configuration of Gaiman's fictional world and their capacity to perform a conceptual function in shaping symbolic models of existence are substantiated. A functional correlation between oneiric motifs and archetypal structures, collective memory, psychological patterns, and cultural codes is established. It is demonstrated that the oneiric paradigm is actualized through the synthesis of fantastical, mythological, and psychological components, thereby contributing to the expansion of genre boundaries in contemporary fiction. The narrative strategies of myth reconstruction in *American Gods* are analyzed, and the mechanisms of adapting mythological structures to the contemporary socio-cultural context are identified. It is shown that mythological imagery operates as an instrument of narrative modelling, influencing plot dynamics and the formation of existential semantic fields. The role of oneiric elements is explored in *Coraline*, *The Graveyard Book*, and *The Ocean at the End of the Lane*, where dreams perform functions of initiation, memory reconstruction, psychological transformation of characters, and the formation of internal motivational structures. It is established that oneiric fragments facilitate symbolic transitions between realities, ensuring the multilayeredness of the artistic world. The feasibility of an interdisciplinary approach to the study of oneiric themes is substantiated, particularly through the integration of psychology, cultural studies, and anthropology. Methodological principles for interpreting dreams as a semiotic system are defined, enabling the modelling of internal conflict and shaping the reader's receptive strategy. Emphasis is placed on the intertextual nature of the oneiric paradigm, which ensures interaction with mythological, literary, and folkloric traditions. The influence of oneiric motifs on plot dynamics and on the construction of characters' psychological motivation is outlined. The specificity of the interaction between dreams, cultural markers of memory, and mechanisms of symbolic interpretation is identified, contributing to the formation of multilayered artistic semantics. The role of oneiric experience as a factor mediating the moral, emotional, and cognitive transformation of protagonists is elucidated. Typological features of dream-related

elements and their capacity to perform modelling, meaning-generating, and communicative functions within the construction of artistic reality are defined. The regularities of integrating oneiric components into the genre system of fantasy and their participation in enriching the figurative and symbolic structure of literary works are clarified. Finally, a concept of the oneiric paradigm as a coherent category of contemporary artistic thought is formulated, structuring the narrative levels in Neil Gaiman's prose.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0123U103332

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Газуда О. М. Сутнісні ознаки концептуальної метафори в інтердисциплінарному вимірі. Закарпатські філологічні студії. 2020. Випуск 13. Том 3. С. 210–214.
- 2. Газуда О. Художні моделі оніричного простору в повісті «Кораліна» Ніла Геймана. Актуальні питання гуманітарних наук. 2021. Випуск 35. Том 1. С. 164–169.
- 3. Газуда О. М. Конструкти реальності й ірреальності у фентезійному творі «Книга кладовища» Ніла Геймана. Актуальні питання гуманітарних наук. 2023. Випуск 69. Том 1. С. 151–155.
- 4. Газуда О. М. Формування власного «Я» крізь оніричний аспект твору «Книга кладовища» Ніла Геймана. Закарпатські філологічні студії. 2023. Випуск 30. С. 187–191.
- 5. Газуда О. Онірично-міфологічні образи у романі «Американські боги» Ніла Геймана. Актуальні питання гуманітарних наук. 2024. Випуск 78. Том 1. С. 182–189.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U103332

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зимомря Іван Миколайович
2. Ivan M. Zymomyra

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.01.04, 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3211-8268

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Криницька Наталія Ігорівна

2. Nataliya I. Krynytska

Кваліфікація: к.філол.н., доцент, 10.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9591-542X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравець Олена Миколаївна

2. Olena M. Kravets

Кваліфікація: к.філол.н., доцент, 10.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7428-8535

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?user=-EIsAWkAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Тетяна Миколаївна

2. Tetiana M. Melnyk

Кваліфікація: к.філол.н., доцент, 10.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2258-7389

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Код за ЄДРПОУ: 02125094

Місцезнаходження: вул. Острозького, Вінниця, Вінницький р-н., 21100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лях Тетяна Олегівна

2. Tetiana O. Liakh

Кваліфікація: к.філол.н., доцент, 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7913-3468

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Тиховська Оксана Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Тиховська Оксана Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сабов Вікторія Іванівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна